

על שיקים וביצועם בהוצאה לפועל

שטר הוא מסמך במסגרתו מתחייב אדם לשלם סכום כסף מסוים במועד מסוים. שלושה סוגים של שטרות: (1) שטר חליפין; (2) שטר חוב; (3) שיק / המחאה. הלכה למעשה במתן השיק מורה מושך השיק (בעל השיק) לנמשך (הבנק) לשלם סכום כסף מסוים, במועד מסוים, לטובת צד ג'. שיק ניתן להסבה (להעביר, קרי מקבל השיק יכול לשלם באמצעות השיק שקיבל חוב לצד ד'), אלא אם כן סחירות השיק הוגבלה.

ככל והשיק הוצג לפירעון בבנק, אך לא כובד על ידי הבנק, קרי חולל, מכל סיבה שהיא ("נ.ה.ב." – ניתנה הוראת ביטול, "א.כ.מ." – אין כיסוי מספיק, או בשל כל סיבה אחרת), ניתן להגיש את השיק לביצוע בהוצאה לפועל. ביצוע השיק בהוצאה לפועל הוא למעשה פתיחת תיק הוצאה לפועל כנגד מושך השיק – החייב. עם פתיחת תיק ההוצאה לפועל תומצא לחייב אזהרה. בשלב זה עומדות בפני החייב מספר אפשרויות ביניהן תשלום החוב (שכעת תפח וכולל את סכום השיק, אך גם אגרת פתיחת תיק הוצאה לפועל, הצמדה וריבית, שכר טרחה, ככל שהזוכה מיוצג על ידי עורך דין ועוד), התייצבות בהוצאה לפועל לחקירת יכולת, במסגרתה תיבדק היכולת הכלכלית של החייב לפרוע את החוב ובהתאם ליכולתו ינתן צו תשלומים חודשי, הגשת התנגדות ועוד.

התנגדות כשמה כן היא – התנגדות של החייב לשלם את השיק, מכל סיבה שהיא. ככל שהחייב מתנגד לביצוע השטר עליו לציין את הטעמים מדוע הוא מתנגד לביצוע השטר. אחד הטעמים הנפוצים להגשת התנגדות הוא, כי השיק ניתן כביטחון בלבד ולא היה כל הצדק לביצועו מלכתחילה, למשל במקרה בו אדם שוכר דירה והוא עמד בכל התחייבויותיו. טעמים נוספים שיכול מושך השיק להעלות הם זיוף, גניבה של השיק, היעדר חתימה, כישלון תמורה ועוד.

כן ניתן לטעון התיישנות, זאת מקום בו חלפו 7 שנים ממועד חילול השיק ועד מועד הגשתו לביצוע. משרדנו ייצג לקוח שנפתח נגדו תיק הוצאה לפועל מסוג שטרות, כאשר השיק העומד בבסיס התיק התיישן. טענתנו, כי השיק התיישן התקבלה ותיק ההוצאה לפועל שנפתח כנגד הלקוח נסגר, מבלי שהלקוח שילם מאום.

לאחר הגשת ההתנגדות התיק יעבור לדיון בבית משפט, במסגרתו יבחן בית משפט האם יש לקבל את ההתנגדות או לא. נדחתה ההתנגדות יחזור התיק להוצאה לפועל והזוכה יפעל למימוש השיק. התקבלה ההתנגדות, כי אז יתברר התיק במסגרת הליך משפטי, כאילו הוגשה תביעה כנגד מושך השיק, על כל המשתמע מכך, קרי עד למתן פסק דין.

הנה כי כן, שיק שחולל הוא לא סוף דבר, כך גם מנגד פתיחת תיק הוצאה לפועל בגין שיק שחולל.

מקווים שמאמר זה סייע בידכם בתחום סבוך זה.

בן שולמן, עו"ד
ב. שולמן ושות', עורכי דין

*האמור במאמר זה אינו בא כתחליף ליעוץ משפטי של עורך דין והוא מהווה מידע כללי בלבד, אשר אינו מהווה ייעוץ משפטי חייב ואין להסתמך עליו בכל צורה שהיא. בכל מקרה ושאלה שהם יש לפנות לעורך דין המתמחה בתחום לקבלת ייעוץ פרטני.

דרך מנחם בגין 23, מגדל לוינשטיין, קומה 13, תל אביב 6618356, Tel Aviv 6618356, 23 Menachem Begin rd, Levinstein Tower, fl 13, Tel Aviv 6618356
נייד: 054-5455667; טלפון: 074-7369300; Phone: 074-7369300; פקס: 074-7369301; מייל: ben@sb-laws.com; Mail: ben@sb-laws.com